

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ Т
АТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
"КАРАБАШ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ"
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

АЛТМЫШ АЛТЫНЧЫ СЕССИЯ

КАРАР №1

Карабаш ш. т. б.

2025 елның 29 апреле

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
"Карабаш шәһәр тибындагы поселогы"
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр кертү турында**

Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының "Карабаш шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Уставының 38 статьясына таянып, "Карабаш шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының "Карабаш шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне икенче укылышта кабул итәргә:

1. 7 статьяда:

1.1. 1 өлешнең 31 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«31) жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.»;

1.2. 1 өлешнең 40 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«40) жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре төзү өчен кирәкле эшләрнең башкарылуын тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткөрү.»;

1.3.1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле яңа 45 пункт өстәргә:

"45) «шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

2. 14 статьяда:

2.1.7 өлешнең икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«Жирле референдум жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнарның, сайлау берләшмәләренең, жирлек башлыгының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының,

Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясенең яисә прокурорның мөрәжәгате нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдум тиешле референдум комиссиясе тарафыннан оештырыла, ә аны үткәрүне тәмин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә жирле референдум үткәрүне тәмин итү суд тарафыннан йөкләнгән башка орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.»;

2.2. 8 өлешне түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«8. Тавыш бирү йомгаклары һәм жирле референдумда кабул ителгән карар өлегә Уставта билгеләнгән тәртиптә халыкка житкерелергә тиеш.»;

3. 18 статьяда:

3.1.9 өлешкә түбәндәге эчтәлекле яңа абзац өстәргә::

«Өлеге статьяның 3 өлешендәге 3 пунктында каралган мәсьәләләрне хәл иткәндә, гражданнар жыенын уздыру көненә 18 яшькә житкән һәм»Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында " 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән очракта, өлеге авыл торак пункты территориясендә урнашкан торак урыны булган Россия Федерациясе гражданнары да катнаша ала.»;

4. 24 статьяда:

4.1.5 өлешнең икенче абзацында «1-7 пунктларында» сүзләрен «1 - 7 һәм 9.2 пунктларында»сүзләренә алмаштырырга.;

4.2. 7 өлештә «өлеге устав белән һәм (яисә)» сүзләрен төшереп калдырырга.;

5. түбәндәге эчтәлекле 12.1 статья өстәргә:

"12.1 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементләре

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары халыкара һәм тышкы икътисадый элементләренә түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашыралар::

1) Чит дәүләтләрнең дәүләт-территориаль, административ-территориаль һәм муниципаль берәмлекләре вәкилләре белән халыкара һәм тышкы икътисадый элементләр өлкәсендә очрашулар, консультацияләр һәм башка чаралар үткөрү;

2) Чит дәүләтнең жирле үзидарә органнары белән халыкара һәм тышкы икътисадый элементләренә гамәлгә ашыру турында килешүләр төзү (алга таба килешү);

3) махсус шушы максат өчен төзелгән органнар вәкаләтләре кысаларында муниципальара хезмәттәшлек өлкәсендә халыкара оешмалар эшчәнлегендә катнашу;

4) муниципальара хезмәттәшлекнең халыкара программалары проектларын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

5) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләре, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементләр өлкәсендәге башка вәкаләтләре.

2. Халыкара һәм тышкы икътисадый элементләр «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан

Республикасы Министрлар Кабинеты белән килештереп, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жирлек жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрен гамәлгә ашыру турындагы килешү «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан вәкаләт бирелгән республика башкарма хакимият органы тарафыннан теркәлергә тиеш.

Вәкаләтле орган тарафыннан жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрен гамәлгә ашыру турындагы килешүләрне теркәү мондый килешүләрнең үз көченә керүенә мәжбүри шарты булып тора.

4. Жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрен гамәлгә ашыру турында имзаланган килешүләр әлеге уставның 83 статьясында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.»;

6. 35 статьяда:

6.1. 7 өлешнең беренче абзацында «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга;

6.2. 7 өлешнең икенче абзацында «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

7. 38 статьяда:

7.1. 1 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа 29 пункт өстәргә::

«29) жирлек башкарма комитетын төзүдә, шул исәптән жирлек башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасына, жирлек Башкарма комитетының тармак (функциональ) һәм (яисә) территориаль органнары житәкчеләрен билгеләп куюны раслауда яисә килештерүдә катнашу, шулай ук мондый катнашуның рәвешен һәм тәртибен билгеләү.»;

8. 46 статьяда:

8.1. 1 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа 14 пункт өстәргә::

«14) аның чит ил агенты статусын алуы;»;

8.2. 3 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

9. 50 статьяда:

9.1. 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек башлыгы Россия Федерациясә Федераль Собрание сә Дәүләт Думасы депутаты, Россия Федерациясә сенаторы, Россия Федерациясә субъектларының закон чыгару органнары депутаты була алмый, Россия Федерациясенә башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясә субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук дәүләт граждан хезмәте һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкара алмый. Сайланулы вазыйфаи зат статусына бәйле башка чикләүләр федераль законнар белән билгеләнергә мөмкин.

Жирлек башлыгының:

1) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша

шөгыльләнәргә;

2) коммерциячел яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә катнашудан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы башлыгына (рәисенә) алдан хәбәр итү белән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, Муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

г) оештыручысы (акционеры, катнашучысы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләргә (устав капиталындагы өлешләргә) идарә итү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә бирү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укутуучылык, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта укутуучылык, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданны булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый.;

4) Әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә күзәтчелек советлары, коммерциягә карамаган чит ил хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче аларның структур бүлекчеләренең башка органнары составына керергә.

Жирлек башлыгы «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында "2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы" коррупцияне тыю турында" гы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш. аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм аларда счетлар (кертәмнәр) булырга, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр

сакларга, » Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яисә) алардан файдаланырга.

Жирлек башлыгы гражданлык, административ яисә жинаять эше йә административ хокук бозу эше буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очрактарыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Жирлек башлыгы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге Федераль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы торы максатларында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыйюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләргә үтәмәгән өчен, мондый чикләүләргә, тыйюларны һәм таләпләргә үтәмәгән очракта, шулай ук мондый бурычларны үтәмәү аңа бәйлә булмаган хәлләр нәтижәсендә 3 өлешләрдә каралган тәртиптә таныла - «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 маддәсенең 6 маддәсе.»;

9.2. 6 өлештә «федераль закон һәм әлегә Устав нигезендә» сүзләрен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 06 октябрэндәге Федераль закон һәм әлегә Устав нигезендә» сүзләренә алмаштырырга.»;

10. 53 статьяда:

10.1. 5 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11. 54 статьяда:

11.1. 1 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.2. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа 4.1 пунктча өстәргә:

"4.1) аның чит ил агенты статусын алуы.;"

11.3. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа 6 пункт өстәргә:

"6) жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү өчен күрсәткечләргә системалы рәвештә ирешмәү.;"

11.4. 3 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.5. 4 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.6. 5 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.7. 6 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.8. 7 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.9. 11 өлешнең 1 пунктында «(Татарстан Республикасы Премьер-министрының) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

11.10. 14 өлештә «(Татарстан Республикасы Премьер-министры) " сүзләрен төшереп калдырырга.;

12. 57 статьяда:

12.1. 1 өлешнең 7 пунктындагы 15 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"- жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра.»;

12.2. 1 өлешнең 9 пунктына түбәндәге эчтәлекле яңа абзац өстәргә::

- «шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә ала.»;

13. 83 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"83 мaddә. Муниципаль хокукий актларны халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе

1. Кеше һәм гражданның хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар, гамәлгә куючысы жирлек булган оешмаларның хокукий статусын билгели торган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр алар рәсми халыкка игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

2. Муниципаль норматив хокукий актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән Килешүне рәсми рәвештә халыкка житкерү булып алар:

1) Тулы текстны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында рәсми бастырып чыгару (<https://pravo.tatarstan.ru> ЭЛ № ФС77-60244 массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык бирелгән 17.12.2013 Элемтә, мәгълүмат технологияләре һәм массакуләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор);

2) Бөгелмә муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштыру: <http://bugulma.tatar.ru>;

3) адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стөндларында урнаштыру:

- Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Карабаш ш. т. п., ә. Мөхәммәтжанов урамы, 10 нчы йорт, хакимият бинасы;

- Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Карабаш ш. т. п., Вахитов урамы, 17 нче йорт, Мәдәният йорты бинасы;

- Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, иркән авылы, Гафиятуллин урамы, 1а йорт.

3. Гражданнарның Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталына керүен тәэмин итү өчен «Интернет» мәгълүмат - телекоммуникация челтәренә тоташу пунктлары гамәлдә була, алар:

- Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Карабаш ш. т. п., ә. Мөхәммәтжанов урамы, 10 йорт, хакимият бинасы;

- Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Карабаш ш.т. п., Вахитов урамы, 17 йорт, Мәдәният йорты бинасы.

4. Муниципаль норматив хокукий актлар, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларга кул куелган көннән алып 5 көн эчендә халыкка

житкерелә.

5. Жирлекнең салымнар һәм җыемнар турындагы норматив хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

6. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелмәгән муниципаль хокукий актлар, әгәр актның үзәндә башкасы билгеләнмәгән булса, аларга имза салынган көннән үз көченә керә.

7. Муниципаль хокукий актларны, шул исәптән җирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрне халыкка җиткерү (рәсми бастырып чыгарудан тыш) гамәлгә ашырыла торган вакытлы матбугат басмаларының, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге тиешле сайтларның домен исемнәрен һәм аларны массакуләм мәгълүмат чаралары буларак теркәү турындагы белешмәләрне күрсәтеп, вакытлы матбугат басмаларының, челтәр басмаларының исемлегә хокукий җирлек башлыгы акты.»;

14. 88 статьяда:

14.1. түбәндәге эчтәлеккә 4 яңа өлеш өстәргә:

«4. Жирлекнең җирле үзидарә органнары Россия Федерациясенә электр энергетикасы турындагы законнарында билгеләнгән очрактарда, тәртиптә һәм шартларда муниципаль милеккә, система барлыкка китерүче территорияль челтәр оешмасының яисә Татарстан Республикасы чикләрендә эш итүче территорияль челтәр оешмасының электр челтәре хужалыгы объектларын түләүсез биләүгә һәм файдалануга тапшыралар.»;

15. 93 статьяда:

15.1. 5 өлештә «һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге устав белән» сүзләрен «һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән җирлек Советының муниципаль норматив хокукий актлары белән» сүзләренә алмаштырырга.

2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Карабаш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» әлеге карарны дәүләт теркәвенә алу өчен Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә җибәрергә.

3. Әлеге карар, әгәр үз көченә керүнең башка сроклары законнарда каралмаган булса, дәүләт теркәвеннән соң массакуләм мәгълүмат чараларында басылып чыккан көннән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Бөгелмә муниципаль районының
"Карабаш шәһәр тибындагы поселогы"
муниципаль берәмлегә башлыгы**

И.И.Залаяв